

Rozważania Biblijne

– XV Niedziela zwykła –

Pierwsze czytanie - Amos 7, 12-15

Rzekł Amazjasz do Amosa: «"Widzący", idź, uciekaj sobie do ziemi Judy! I tam jedz chleb, i tam prorokuj! A w Betel więcej nie prorokuj, bo jest ono królewską świątynią i królewską budowlą». I odpowiedział Amos Amazjaszowi: «Nie jestem ja prorokiem ani nie jestem uczniem proroków, gdyż jestem pasterzem i tym, który nacina sykomory. Od trzody bowiem wziął mnie Pan i rzekł do mnie: "Idź, prorokuj do narodu mego, izraelskiego!"

- Amos był hodowca bydła w Tequa, niedaleko Betlejem, w Królestwie Południowym. To tam powołał go Pan, powierzając mu «niekonfortowa» misję...
  - «Gdy lew zaryczy, któż się nie ulęknie? Gdy Pan Bóg przemówi, któż nie będzie prorokować? « (Am 3, 8)
- «**Betel**» znaczy «dom Boży» podobnie jak «Betlejem» znaczy «dom chleba».

W Betel przebywał kiedyś Abraham. To w tym właśnie mieście ukazał się mu Bóg i na pamiątkę tego zdarzenia, Abraham zbudował tam ołtarz:

- *“Pan, ukazawszy się Abramowi, rzekł: «Twojemu potomstwu oddaję właśnie tę ziemię». Abram zbudował tam ołtarz dla Pana, który mu się ukazał. Stamtąd zaś przeniósł się na wzgórze na wschód od **Betel** i rozbił swój namiot pomiędzy Betel od zachodu i Aj od wschodu. Tam również zbudował ołtarz dla Pana i wzywał imienia Jego” (Rodz 12, 7-8)*

Betel związane też jest z historia Jakuba. Dwukrotnie ukazał się mu tam Bog, zapewniając go o Swej opiece.

1. *“We śnie ujrzał drabinę opartą na ziemi, sięgającą swym wierzchołkiem nieba, oraz aniołów Bożych, którzy wchodzili w górę i schodzili na dół. A oto Pan stał na jej szczycie i mówił: «Ja jestem Pan, Bóg Abrahama i Bóg Izaaka. Ziemię, na której leżysz, oddaję tobie i twemu potomstwu. A potomstwo twe będzie tak liczne jak proch ziemi, ty zaś rozprzestrzenisz się na zachód i na wschód, na północ i na południe; wszystkie plemiona ziemi otrzymają błogosławieństwo przez ciebie i przez twych potomków. Ja jestem z tobą i będę cię strzegł, gdziekolwiek się udasz; a potem sprowadzę cię do tego kraju. Bo nie opuszczę cię, dopóki nie spełnię tego, co ci obiecuję». A gdy Jakub zbudził się ze snu, pomyślał: «Prawdziwie Pan jest na tym miejscu, a ja nie wiedziałem». I zdjęty trwogą rzekł: «O, jakże miejsce to przejmuje grozą! **Prawdziwie jest to dom Boga i brama nieba!**» Wstawszy więc rano, wziął ów kamień, który podłożył sobie pod głowę, postawił go jako stelę i rozlał na jego wierzchu oliwę. I dał temu miejscu nazwę **Betel**. - Natomiast pierwotna nazwa tego miejsca była Luz. » (Rodz 28, 12-19)*

To do powyższych słów, nawiązuje w swej Ewangelii Jan:

*“Odpowiedział Mu Natanael: «Rabbi, Ty jesteś Synem Bożym, Ty jesteś Królem Izraela!» Odparł mu Jezus: «Czy dlatego wierzysz, że powiedziałem ci: Widziałem cię pod drzewem figowym? Zobaczysz jeszcze więcej niż to». Potem powiedział do niego: «**Zaprawdę, zaprawdę, powiadam wam: Ujrzenie niebiosa otwarte i aniołów Bożych wstępujących i zstępujących na Syna Człowieczego**» (J 1, 49-51)*

2. *«Jakub, przybywszy wraz ze wszystkimi swymi ludźmi do Luz w Kanaanie, czyli do **Betel**. Zbudował tam ołtarz i nazwał to miejsce **El-Betel**. - Tu bowiem ukazał mu się Bóg, kiedy uciekał przed swym bratem. Wtedy to zmarła Debora, piastunka Rebeki, i pochowano ją w pobliżu Betel pod terebintem, który dlatego otrzymał nazwę Terebint Płaczu. Bóg ukazał się jeszcze Jakubowi po jego powrocie z Paddan-Aram i błogosławiąc mu powiedział do niego: «**Imię twe jest Jakub, ale odtąd nie będą cię zwać Jakubem, lecz będziesz miał imię Izrael**». I tak otrzymał imię Izrael. Po czym Bóg rzekł do niego: «**Ja jestem Bóg wszechmocny. Bądź płodny i rozmnażaj się. Niechaj powstanie z ciebie naród i wiele narodów, i niechaj królowie zrodzą się z ciebie. Kraj, który dałem Abrahamowi i Izaakowi, daję tobie; i twemu***

przyszłemu potomstwu dam ten kraj». Potem Bóg oddalił się od niego z tego miejsca, na którym do niego przemawiał. A Jakub ustawił stelę na tym miejscu, gdzie Bóg do niego mówił, stelę kamienną. I składając ofiarę płynną wylał na nią oliwę. Jakub dał więc temu miejscu, na którym przemawiał do niego Bóg, nazwę Betel. « (Rodz 35, 6-15)

Bóg dwukrotnie dał tę samą obietnicę Jakubowi, którą wcześniej powierzył Abrahamowi:

- *«Ja jestem Bóg wszechmocny. Bądź płodny i rozmnażaj się. Niechaj powstanie z ciebie naród i wiele narodów, i niechaj królowie zrodzą się z ciebie. Kraj, który dałem Abrahamowi i Izaakowi, daję tobie; i twemu przyszłemu potomstwu dam ten kraj».*
- *“Kraj, który dałem Abrahamowi i Izaakowi, daję tobie; i twemu przyszłemu potomstwu dam ten kraj».*

Wiele wieków później, w 931 roku pne, Jeroboam, król małego królestwa z Północy (powstałego po śmierci Salomona), postanowił zbudować w Betel świątynię, która konkurowałaby ze Świątynią Jerozolimską.

Dwa wieki później, około 750 roku pne, za rządów Jeroboama II, to właśnie w Betel wypełniała się misja Proroka Amosa.

- Jego księga jest dość krótka, pełna gwałtowności, typowej dla Proroków Starego Testamentu, napisana w bardzo obrazowym stylu. Zawiera różne - zagadkowe czasem - wizje i opisy, przypominające dziennikarskie relacje.

Nauczanie Amosa oscyluje wokół dwóch typowych dla proroków zagadnień :

- **Słowo nadziei i obietnic wybawienia** tych, którzy przeżywają trudne doświadczenia życiowe.
- **Ostrzeżenie, a czasem wręcz gróźb** skierowanych do tych, którzy zapominają o Przymierzu...

Amos prawdopodobnie przebywał w Betel, kiedy Bóg polecił mu przekazać następujące słowa :

“Nienawidzę, brzydzę się waszymi świętami. Nie będę miał upodobania w waszych uroczystych zebraniach. Bo kiedy składacie Mi całopalenia i wasze ofiary, nie znoszę tego, na ofiary biesiadne z tucznych wołów nie chcę patrzeć. Idź precz ode Mnie ze zgiełkiem pieśni twoich, i dźwięku twoich harf nie chcę słyszeć. “ (Am 5, 21-23)

A żyjący mniej więcej w tym samym czasie Izajasz, pisał :

- *« «Co mi po mnóstwie waszych ofiar? - mówi Pan. Syt jestem całopalenia kozłów i łaju tłustych cielców. Krew wołów i baranów, i kozłów mi obrzydła. Gdy przychodzicie, by stanąć przede Mną, kto tego żądał od*

was, żebyście wydeptywali me dziedzicze? Przestańcie składania czcnych ofiar! Obrzydłe Mi jest wznoszenie dymu; święta nowiu, szabaty, zwoływanie świętych zebrań... Nie mogę ścierpieć świąt i uroczystości. Nienawidzę całą duszą waszych świąt nowiu i obchodów; stały Mi się ciężarem; sprzykrzyło Mi się je znosić! “ (Iz 1, 11-14)

Amos, podobnie jak pozostali prorocy, nie chce zburzenia Świątyni czy zaprzestania pielgrzymek do Jerozolimy. Jednak sto lat później, król Joziasz zlikwiduje wszystkie świątynie, pozostawiając tylko Świątynię Jerozolimską, do której nadal będą przybywać pielgrzymki.

Powracając do czasów Amosa, świątynia w Betel nadal istniała. Jednak aby móc złożyć w niej ofiarę, trzeba było najpierw się nawrócić: *“ Niech sprawiedliwość wystąpi jak woda z brzegów i prawość jak potok nie wysychający wyleje!” (Am 5, 24)*

- Inaczej tłumaczyć: *« Nie myślcie, że jesteście w porządku wobec Boga, zaspokajając się pięknymi ceremoniami i składanymi darami; zacznijcie być Mu wierni, wprowadzając w życie sprawiedliwość. »*

Korupcja była wówczas tak powszechna, że Amos wolał:

- *» Prawość obracacie w piotun, a sprawiedliwość deptacie po ziemi. « (Am 5, 7)*
  - *« Albowiem poznałem mnogie wasze złości i grzechy wasze liczne, o wy, ciemiężcy sprawiedliwego, biorący okup i uciskający w bramie ubogich! « (Am 5, 12)*
- Amos przypomina, że takie praktyki, taki sposób życia, prędzej czy później, spowodują różne katastrofy.
- Nieco młodszy od niego Ozeasz, a propos podobnej sytuacji w Samarii, pisze: *« Oni wiatr sieją, zbierać będą burzę. Zboże bez kłosów nie dostarczy mąki, jeśliby nawet dało, zabierze ją obcy. « (Oz, 8, 7)*
- Działalność Amosa nie podoba się uczyonym w Pismie....donoszą na niego do króla, oskarżając go o podburzanie do rewolty. Jest o tym mowa tuż przed czytaniem dzisiejszego fragmentu.

Psalm 85, 9-10, 11-12, 13-14

*Chciałbym słuchać tego, co mówi Pan Bóg:
oto ogłasza pokój ludowi swemu i świętym swoim;
niech się nie stają znów nierozsądni.*

*Zaiste, bliskie jest Jego zbawienie dla tych, którzy się Go boją,
tak iż chwała zamieszka w naszej ziemi.
Łaskawość i wierność spotkają się z sobą,
ucalniają się sprawiedliwość i pokój.*

*Wierność z ziemi wyrośnie,
a sprawiedliwość wychyli się z nieba.
Pan sam obdarzy szczęściem
a nasza ziemia wyda swój owoc.
Sprawiedliwość pójdzie przed Nim,
po śladach Jego kroków – zbawienie.*

- Psalm 85 został napisany po powrocie z niewoli babilońskiej. Wszyscy liczyli na « zaczęcie wszystkiego od nowa » : na nowe życie w odzyskanych domach i majątkach... Rzeczywistość okazuje się jednak mniej « rozowa » i naród wybrany zalamuje się i na nowo odchodzi od Przymierza...
- Niewola babilońska trwała około pięćdziesięciu lat – od 587 do 538 roku pne. Ci, którzy byli deportowani w sile wieku, w większości już nie żyją...do Ojczyzny powracają ich dzieci i wnukowie. Część z nich jest urodzona na obczyźnie...zatem wraca nowe pokolenie, nie mogące doczekać się powrotu do ziemi ich ojców... Wracają z marzeniami i planami odbudowy Świątyni i zaczęcia nowego, lepszego życia...Okazuje się jednak, że nie czują się tu « u siebie » ale jak przybysze bo :
  - nie pamiętają czy wreszcie nie znają tego kraju
  - domy i majątki ich rodzin zostały zajęte przez inną ludność
  - plany odbudowy Świątyni napotykają na poważne trudności

Początek psalmu dobrze wyraża te mieszane uczucia :

- *« Łaskawym się okazałeś, Panie, dla Twej ziemi; odmieniłeś los Jakuba, odpuściłeś winę Twojemu ludowi; zakryłeś wszystkie ich grzechy. Powściągnąłeś całe zagniewanie Twoje, zaniechałeś zapalczywości Twojego gniewu. » (w. 2-4)*

Po powrocie do Ojczyzny, jak tylko rzeczy zaczęły się komplikować, naród wybrany zastanawia się czy Bóg nadal się na nich nie gniewa :

- *« Czyż będziesz na nas gniewał się na wieki, czy gniew Twój rozciągniesz na wszystkie pokolenia? » (w.6)*

I błagają Go :

- *« Okaż nam, Panie, swoją łaskawość i daj nam swoje zbawienie! » (w.8)*

I proszą o łaskę definitywnego nawrócenia :

- *“Odnów nas, Boże, nasz Zbawco, i zaniechaj Twego oburzenia na nas!” (w.5)*

“Chciałbym słuchać tego, co mówi Pan Bóg: “

- W języku biblijnym czasownik “słuchać” wyraża postawę człowieka wierzącego, który zdecydował, że będzie ufał Bogu i przestrzegał Jego przykazań, wierzy on, że idąc “po śladach Jego kroków” osiągnie szczęście...
- W pierwszej części tego psalmu wielokrotnie użyte jest słowo “powrót”. Chodzi tu o powrót z niewoli ale też o powrót do Boga...o nawrócenie.

“zaiste, bliskie jest Jego zbawienie dla tych, którzy się Go boją, tak iż chwała zamieszka w naszej ziemi. ....Sprawiedliwość pójdzie przed Nim, po śladach Jego kroków – zbawienie.....Łaskawość i wierność spotkają się z sobą, ucałują się sprawiedliwość i pokój. “

- Koncowa część psalmu 85 jest śpiewem o nadziei, a dokładniej o “odzyskanej nadziei”...o tym, że Boże plany pokoju, się wypełniają.

Dla chrześcijan, ten dzień już nastąpił wraz ze zmartwychwstaniem Jezusa Chrystusa. W Jego Świecie, możemy na nowo odczytywać słowa śpiewanego dziś psalmu.

“Zaiste, bliskie jest Jego zbawienie dla tych, którzy się Go boją, tak iż chwała zamieszka w naszej ziemi. “ (w.10)

- Imię Jezus oznacza “Bóg zbawia”.

“Wierność z ziemi wyrośnie, a sprawiedliwość wychyli się z nieba.” (w.12)

- *« Odpowiedział mu Jezus: «Ja jestem drogą i prawdą, i życiem. Nikt nie przychodzi do Ojca inaczej jak tylko przeze Mnie.» ((J 14, 6)*
- Dla Żydów ziarno jest symbolem misji, spełnianej przez Bożych wysłańców.

“... chwała zamieszka w naszej ziemi. “ (w.10)

- *“A Słowo stało się ciałem i zamieszkało wśród nas. I oglądaliśmy Jego chwałę, chwałę, jaką Jednorodzony otrzymuje od Ojca, pełen łaski i prawdy. “ (J 1, 14)*

« Pan Bóg ogłasza pokój ludowi swemu i świętym swoim” (w.9)

- Gdy Jezus spotyka swych Uczniów po raz pierwszy po Zmartwychwstaniu, wita ich słowami “ Pokoj wam!”

Biblia wielkrotnie mówi o pokoju – trudnym czy czasem wręcz niemożliwym do osiągnięcia przez człowieka - i przypomina, że jest on darem Bożym.

POLSKA MISJA KATOLICKA
MI

STRASBOURG

- 📍 **Polska Misja Katolicka w Strasburgu**
- 📍 **ks. Ryszard Górski**
- 📍 **Parafia Notre Dame de Lourdes**

9, rue du Hohwald 67000 Strasbourg

☎ **+33 3 88 32 31 60**